

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

KRENAR

Hodnotový reťazec záhradnej architektúry v regióne

Value chain of garden architecture in the region

Doc. Ing. Viera Petrášová, CSc.

Prof. Ľubica Feriancová, PhD.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Optimalizácia využitia konkrétneho územia je podmienená neustále prebiehajúcim procesom tvorby a údržby krajiny.

Krajinné inžinierstvo môže zvyšovať pridanú hodnotu územia pre rozvoj podnikania a udržania vzácných území v krajine.

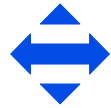

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Záhradný a krajinný architekt sa stávajú dôležitými aktérmi politiky využitia územia a môžu tak priamo vplývať na rozvoj konkurencieschopnosti podnikateľského prostredia v území.

Pracovné činnosti spojené so záhradnou architektúrou tak isto priamo a nepriamo vplývajú na tvorbu pracovných miest v území a môžu nahradiť vytváraním vyššej pridanej hodnoty - svojou kreativitou pri využití pôdy aj zníženú poľnohospodársku produkciu v regióne.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Cieľom práce je poukázať na dôležitý aspekt tvorby záhradnej architektúry - *pretváranie krajiny a vytváranie diel s vysokou pridanou hodnotou*, ktorý je rozdielny od tvorby umelcov vytvárajúcich individuálne diela v sochárstve, maľbe, ale aj od tvorby architektonických diel vo forme jednotlivých stavieb.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Čo je to kreativita?

V odbornej literatúre možno identifikovať niekoľko prístupov interpretujúcich kľúčové aspekty kreativity. Vo všeobecnom ponímaní však všetky zdôrazňujú vlastnosti ako originalnosť, užitočnosť a inovačnosť.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Zámerom tvorby diel v krajine je využitie multidimenzionálneho a interdisciplinárneho prístupu a to:

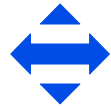
- analýza podmienok a faktorov, ktoré v priebehu posledných 10 rokov vývoja vplývali na rozvoj regiónov a sídel;
- analýza zmien, ktoré vytvorili novú politickú, hospodársku a správnu situáciu a ich sociálno-priestorové dopady s identifikáciou bariér a príležitostí pre podnikanie vo vybranom odvetví;

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

- preskúmanie rôznych podôb osobných motívov k podnikaniu v kreatívnom odvetví (analyzovať tak horizontálnu – sociálno-priestorovú diferenciáciu ako i vertikálnu sociálno-ekonomickú diferenciáciu)
- analýza pozitívnej a negatívnej disponibility SR smerom k vybraným odvetviam a ich vplyv na rozvojové možnosti podnikov a následne tiež regiónov.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Materiál a metódy

Primárne zdroje :

Sú tvorené údajmi získanými na základe štruktúrovaného interview s vybranými aktérmi pôsobiacimi v oblasti záhradnej architektúry Nitrianskeho kraja.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Výskum sme zamerali na zistenie:

- motivácie postojov v oblasti osobných motívov pre tvorbu v záhradnej architektúre.
 - identifikácie bariér a príležitosti lokalizačných faktorov a spolupráce
 - a stanovenie podmienok pre inštitucionálne pôsobenie a politiky ovplyvňujúce odvetvie.
- Interview sa uskutočnili formou rozhovoru podľa jednotného scenára (otázok), ale otázky boli dopĺňané a tým bol rozhovor nešandarizovaný.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Sekundárne zdroje sú získané z týchto zdrojov:

- knižné publikácie od domácich a zahraničných autorov,
- internetové zdroje zamerané na špecializované aktivity ku kreatívnemu priemyslu,
- vládne materiály ku kultúrnej a kreatívnej ekonomike,
- odborné štúdie o kreativite,
- legislatíva SR a EÚ.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

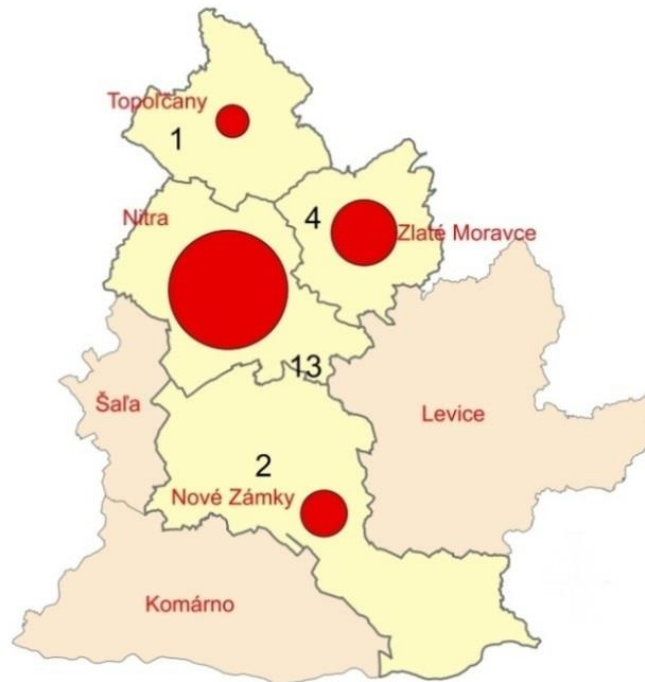
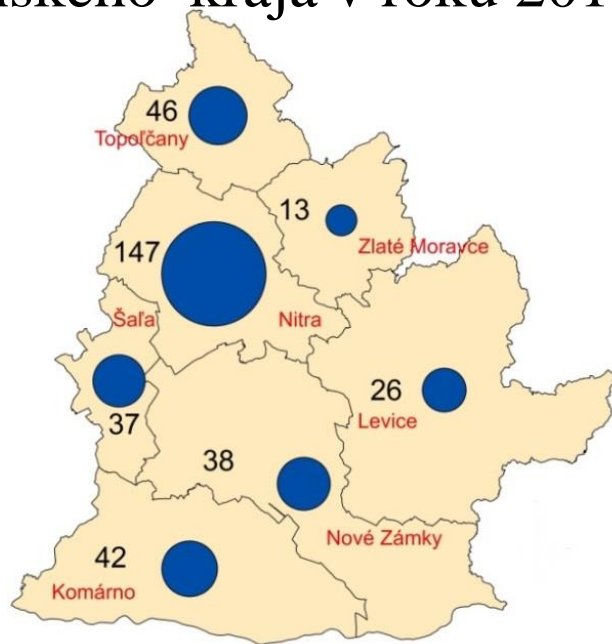

Výsledky

Lokalizácia a spolupráca firiem záhradnej architektúry v Nitrianskom kraji

Z priestorového hľadiska najväčší počet subjektov sektora je lokalizovaný v okresoch Nitra, Topoľčany, Komárno a Nové Zámky.

Počet firiem kreatívneho odvetvia záhradná architektúra v okresoch Nitrianskeho kraja v roku 2013

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR, RO SR 2013

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Z hľadiska veľkosti predstavujú podniky záhradnej a krajinnej architektúry malé podniky s počtom zamestnancov 4 -12 (45% firiem) a mikropodniky s počtom zamestnancov max. 3 (55 %). V rámci mikropodnikov sú zaradené aj fyzické osoby, ktorí nevytvárajú žiadne pracovné príležitosti resp. zamestnávajú najmä na pomocné práce v období sezóny pracovníkov na dohodu o vykonaní práce.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

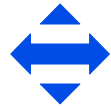
K lokalizácii podniku v mestách a na vidieku viedli podnikateľské subjekty zhodne najmä rodinné dôvody, osobné väzby a kontakty, ktoré podnikateľom pomohli v začiatkoch podnikania (znalosť lokálneho trhu, referencie pri získavaní zákaziek) a vhodné podmienky pre podnikanie (sociálna a technická infraštruktúra). Osobitným dôvodom pre lokalizáciu firiem na vidieku sú najmä vlastníctvo nehnuteľnosti (rodinný dom, záhrada, pôda), v niektorých prípadoch lokalizácia skladových priestorov.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Ekonomická činnosť firiem sa zameriava predovšetkým na služby v odbore záhradníctvo konkrétne návrhy okrasných záhrad, údržba a realizácia záhrad, predaj produktov pre záhrady, realizácia drobných stavebných prác. Služby sú určené majiteľom rodinných domov, objektov individuálnej rekreácie a firmám.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

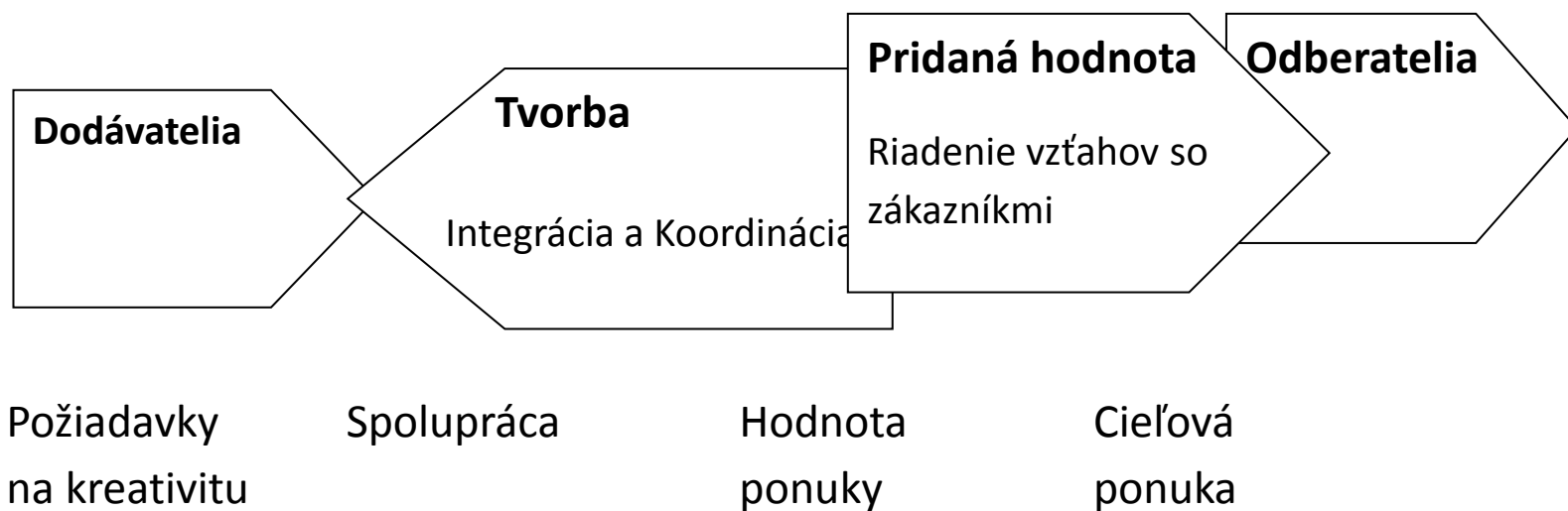
Hodnotový reťazec odvetvia záhradnej architektúry

Analýza hodnotového reťazca na základe troch analytických krokov:

1. analýza činností – rozlíšili sa aktivity, ktoré sa viažu na produkt či službu,
2. hodnotová analýza - pre každú aktivitu sme pomocou hodnotového reťazca určili čo je potrebné zmeniť, aby bola pridaná čo najväčšia hodnota pre zákazníka v odvetví,
3. hodnotenie aktivít – hodnotili sme primárne a vedľajšie aktivity v odvetví.

Firmy vytvárajú hodnotový reťazec, kde kreativita si najviac nachádza miesto vo vzťahu ku požiadavkam dodávateľov.

Schéma hodnotového reťazca tvorby záhradných architektov

Zdroj: vlastné spracovanie

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Bariéry v podnikaní respondentov

Otázka:

Aké sú najčastejšie problémy, ktorým vaša firma čelí v podnikaní?

Vyhodnotenie:

Nevyhovujúca legislatíva, zaťaženosť odvodmi,
(Odvody sú platby poisťného do povinného sociálneho a zdravotného poistenia. Podnikatelia si ich platia sami; v prípade zamestnancov ich platí zo mzdy z väčšej časti za daného zamestnanca jeho zamestnávateľ, z menšej časti ich platí zamestnanec sám. Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru sú dohody, ktorými sa zakladajú pracovnoprávne vzťahy podľa Zákonníka práce iné než pracovný pomer. Upravené sú v § 223 a nasl. Zákonníka práce. Sú to: dohoda o vykonaní práce; dohoda o pracovnej činnosti; dohoda o brigádnickej práci študentov vysoká administratíva).

Nedostatok financií u klientov

Nedostatočné kvalifikácia pre práce v sadovníctve

Zdroj: vlastné spracovanie

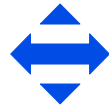
AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Záver

Dôvody podpory záhradnej architektúry v regionálnej politike regionálnymi aktérmi:

- orientovať a kontrolovať proces regionálneho rozvoja na ciele znižujúce aj sociálne dopady zo zníženia produkcie v pôdohospodárstve.
- prispôbiť sa zmeneným rámcovým podmienkam vlastnými silami.
- činnosti v záhradnej architektúre majú inovačnú schopnosť v širšom zmysle a kolektívny proces učenia sa.
- široká účasť miestnych a regionálnych záujmových skupín pri tvorbe a udržovaní krajiny.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Literatúra

FLORIDA, R. The Rise of the Creative Class: And How It's Transforming Work, Leisure and Everyday Life. (2002)

http://www.creativeclass.com/richard_florida/books/the_rise_of_the_creative_class.

Kol: Východiská koncepcie na podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike, Vlada SR, 14.11.2011

Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-0101-10.

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

